

راهنمای انتخاب اسباب بازی

تألیف:

دکتر قاسم عسکری زاده

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان

عسکری زاده، قاسم، ۱۳۴۵ -
راهنمای انتخاب اسباب بازی / تألیف قاسم عسکری زاده - تهران:
آبی، ۱۳۸۴.

۲۹۹ ص.؛ مصور، عکس

ISBN 964-5709-81-4

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۲۹۵ تا ۲۹۹

۱. اسباب بازی، ۲. بازیهای کودکان، ۳. اسباب بازیهای آموزشی.

۴. اسباب بازی - جنبه های روانشناسی. الف. عنوان.

۶۴۹/۵۵

HQ۷۸۴/۱۵۴۵

۸۴-۳۰۲۴۵

کتابخانه ملی ایران

نشر آبی

راهنمای انتخاب اسباب بازی

دکتر قاسم عسکری زاده

نشر آبی

تهران، خیابان کریمخان زند، شماره ۱۰۹، تلفن ۸۸۴۳۵۲۵

● چاپ اول ۱۳۸۵ ● تیراژ: ۲۰۰۰ ● لیتوگرافی: مهر ● چاپ: حیدری

ISBN 964-5709-81-4

شابک ۹۶۴-۵۷۰۹-۸۱-۴

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار.....
۵	فصل اول: بازی چیست؟.....
۷	تعریف بازی.....
۱۰	مشخصات بازی.....
۱۱	مراحل بازی.....
۱۳	انواع بازی.....
۱۳	بازی خودجوش یا آزاد.....
۱۵	بازی سازمان یافته.....
۱۶	بازی تخیلی.....
۱۸	بازی ساختمانی.....
۱۸	بازی آفرینشی.....
۱۹	بازی جسمانی.....
۲۰	چرا بازی اینقدر اهمیت دارد؟.....
۲۳	چگونه کودک شما از بازی سود می برد؟.....
۲۳	بازی تخیل را می سازد.....
۲۴	شما چگونه می توانید بازی تخیلی را تقویت کنید.....
۲۵	بازی مهارت های اجتماعی را تقویت می کند.....

- ۲۶..... شما چگونه می‌توانید بازی اجتماعی را تقویت کنید
- ۲۷..... حاشیه ۱-۱ سخنی در مورد بازی همکارانه و تعاونی
- ۲۸..... بازی باعث افزایش رشد جسمانی می‌شود
- ۲۹..... شما چگونه می‌توانید بازی جسمانی را تقویت کنید
- ۲۹..... بازی به کودکان کمک می‌کند احساسات‌شان را بیان کنند
- ۳۰..... شما چگونه می‌توانید به کودک‌تان در این زمینه کمک کنید
- ۳۰..... حاشیه ۱-۲ استفاده از بازی برای چیره شدن بر رویدادهای ترس‌آور در کودکان
- ۳۱..... توانایی بازی کودک
- ۳۲..... یادگیری بواسطه بازی
- ۳۳..... پیشرفت کودک
- ۳۴..... نقش والدین در هنگامی که با کودک‌شان بازی می‌کنند
- ۳۷..... در بازی کودک شریک شوید
- ۳۹..... چگونه کودک‌تان را برای شریک شدن تشویق کنید
- ۴۷..... سوالات فصل

- ۴۹..... فصل دوم: والدین و انتخاب اسباب‌بازی
- ۵۱..... انتخاب
- ۵۳..... سن کودک

۵۳	ایمنی
۵۴	بادوام بودن
۵۴	انعطاف پذیری
۵۵	تحریک کننده خلاقیت
۵۶	کیفیت بجای کمیت
۵۷	قابلیت نگهداری
۵۷	قیمت
۵۷	حاشیه ۱-۲ بازی و رشد اجتماعی
۶۱	سئوالات فصل
۶۳	فصل سوم: شرایط اسباب بازی ها و انواع آنها
۶۴	شرایط و پیش نیازهای اسباب بازی ها
۶۵	حاشیه ۱-۳ نشان ها و اطلاعات
۶۹	درباره اسباب بازی ها
۷۲	والدین و خرید اسباب بازی
۷۴	چند ایده راجع به خرید اسباب بازی
۷۸	آشنایی با اسباب بازی های کودکان
۷۹	فروشگاه اسباب بازی

- ۸۰..... اسباب بازی آموزشی
- ۸۱..... اسباب بازی اکتشافی
- ۸۲..... اسباب بازی های ویژه
- ۸۲..... اسباب بازی قطار
- ۸۲..... اسباب بازی های استخر شنا
- ۸۳..... اسباب بازی های ساحلی
- ۸۳..... اسباب بازی قلعه
- ۸۳..... اسباب بازی حیوانات
- ۸۴..... اسباب بازی شخصیت ها
- ۸۵..... اسباب بازی های محبوب پسر ها و دختر ها
- ۸۶..... اسباب بازی هوشمند
- ۸۶..... خصوصیات اسباب بازی ها و بازی های کامپیوتری
- ۸۸..... حاشیه ۲-۳ فواید بازی های کامپیوتری
- ۹۰..... انتخاب اسباب بازی های با ارزش
- ۹۰..... اسباب بازی ها وقتی ارزش بازی فراوان دارند که
- ۹۱..... اسباب بازی هایی را انتخاب کنید که تقویت کند
- ۹۱..... بازی نمایشی
- ۹۲..... بازی دستی با اشیاء بازی کوچک

- ۹۲..... هنرهای خلاق
- ۹۳..... بازی جسمانی
- ۹۳..... بازی‌ها و سرگرمی‌ها
- ۹۳..... اسباب‌بازی‌ها وقتی ارزش بازی را محدود می‌کنند که
- ۹۴..... سعی کنید اجتناب کنید از اسباب‌بازی‌هایی که
- ۹۴..... خشونت را بر بازی متمرکز می‌کنند
- ۹۵..... باعث آشفتگی و ترس کودکان می‌شوند
- ۹۵..... خوردن خوراکی‌هایی که ارزش غذایی را ندارند، به همراه دارند
- ۹۵..... رفتار کلیشه‌ای جنسی و میل جنسی زودرس را تشویق می‌کنند
- ۹۶..... از الکترونیک در اسباب‌بازی‌های نوزادان استفاده شده باشد
- ۹۷..... سؤالات فصل

- ۹۹..... فصل چهارم: اسباب‌بازی‌های مناسب برای کودکان سنین مختلف
- ۱۰۰..... والدین: بهترین و اولین اسباب‌بازی برای نوزادان
- ۱۰۳..... نوزادان: تولد تا یک سالگی
- ۱۰۵..... یک تا سه ماهگی
- ۱۰۶..... چهار تا هفت ماهگی
- ۱۰۷..... هشت تا دوازده ماهگی

۱۰۹.....	کدام اسباب بازی را بخریم
۱۱۳.....	کودکان نوپا: یک تا سه سالگی
۱۱۵.....	پیش دبستانی: سه تا پنج سالگی
۱۱۸.....	سن مدرسه: شش تا نه سالگی
۱۲۲.....	نه تا دوازده سالگی
۱۲۳.....	نوجوانی
۱۲۳.....	کنترل خشم کودکان
۱۲۸.....	سئوالات فصل
۱۲۹.....	فصل پنجم: کودکان سنین مقطع ابتدایی و اسباب بازی
۱۳۰.....	کودکان سنین مقطع ابتدایی: رویدادهای مهم رشدی، توانایی ها و علائق آنها
۱۳۰.....	رشد جسمانی
۱۳۱.....	رشد ذهنی
۱۳۱.....	رشد اجتماعی
۱۳۲.....	اسباب بازی های کودکان سنین مقطع ابتدایی
۱۳۳.....	بازی فعال
۱۳۵.....	بازی دستی
۱۳۷.....	بازی تخیلی

- بازی خلاقانه و ابتکار آمیز (هنرها، صنایع دستی، موسیقی)..... ۱۴۱
- تجهیزات سمعی _ بصری ۱۴۴
- بازی آموزشی ۱۴۵
- رسانه‌ها، اسباب بازی‌ها و والدین ۱۴۸
- آنچه والدین و بزرگسالان دیگر می‌توانند انجام دهند ۱۴۹
- والدین و کودکان ۱۴۹
- والدین در کنار همدیگر ۱۵۰
- والدین و آموزگاران ۱۵۱
- والدین و جامعه ۱۵۱
- سخنی با کودکان و والدین در مورد اسباب بازی‌های جنگی ۱۵۲
- سئوالات فصل ۱۵۴
- صل ششم: کودکان ویژه و اسباب بازی‌ها ۱۵۵
- اسباب بازی‌های مناسب برای کودکان ویژه ۱۵۶
- نقص بینایی ۱۵۸
- نقص شنوایی ۱۵۸
- نقص شناختی ۱۵۹
- نقص بیانی ۱۵۹

۱۶۰		نقص حرکتی
۱۶۲		اسباب بازی برای کودکان با نیازهای ویژه
۱۶۳		دستورالعمل ترویج فرصت‌های بازی برای کودکان دارای نقص عضو و ناتوانی
۱۶۴		آماده شدن برای بازی: تقویت وضعیت
۱۶۴		آماده شدن برای بازی: حمایت‌های ارتباطی
۱۶۵		آماده شدن برای بازی: حمایت‌های اجتماعی
۱۶۵		انتخاب اسباب بازی‌ها برای کودکان
۱۶۷		تنظیم و تغییر دادن اسباب بازی‌ها برای موفقیت
۱۶۷		استراتژی‌های لازم در بازی
۱۶۹		سئوالات فصل
۱۷۱		فصل هفتم: خرید اسباب بازی
۱۷۳		راهنمای خرید اسباب بازی
۱۷۴		تولد تا یک سالگی
۱۷۵		خصوصیات، علائق و توانایی‌ها
۱۷۴		اسباب بازی‌های مناسب
۱۷۵		اسباب بازی‌های خطرناک
۱۷۶		یک تا دو سالگی

- ۱۷۶..... خصوصیات، علائق و توانایی ها
- ۱۷۶..... اسباب بازی های مناسب
- ۱۷۸..... اسباب بازی های خطرناک
- ۱۷۹..... دو تا سه سالگی
- ۱۷۹..... خصوصیات، علائق و توانایی ها
- ۱۷۹..... اسباب بازی های مناسب
- ۱۸۱..... اسباب بازی های خطرناک
- ۱۸۲..... سه تا چهار سالگی
- ۱۸۲..... خصوصیات، علائق و توانایی ها
- ۱۸۲..... اسباب بازی های مناسب
- ۱۸۳..... اسباب بازی های خطرناک
- ۱۸۴..... چهار تا شش سالگی
- ۱۸۴..... خصوصیات، علائق و توانایی ها
- ۱۸۴..... اسباب بازی های مناسب
- ۱۸۷..... اسباب بازی های خطرناک
- ۱۸۸..... شش تا هشت سالگی
- ۱۸۸..... خصوصیات، علائق و توانایی ها
- ۱۸۹..... اسباب بازی های مناسب

۱۹۱	اسباب بازی های خطرناک
۱۹۱	هشت تا دوازده سالگی
۱۹۱	خصوصیات، علائق و توانایی ها
۱۹۲	اسباب بازی های مناسب
۱۹۴	اسباب بازی های خطرناک
۱۹۴	کودکان و قواعد و مقررات بازی در سنین مختلف
۲۰۲	سوالات فصل
۲۰۵	فصل هشتم: قوانین ایمنی اسباب بازی ها
۲۰۶	ایمنی اسباب بازی ها
۲۰۸	کدام اسباب بازی برای کودک تان بی خطر است؟
۲۰۹	ایجاد استانداردهای ایمنی اسباب بازی
۲۱۱	چگونه ایمنی اسباب بازی ها سنجیده می شود؟
۲۱۲	درباره برچسب های اسباب بازی
۲۱۳	توصیه های سنی
۲۱۵	به تمام هشدارهای روی جعبه اسباب بازی توجه کنید
۲۱۷	برچسب ایمنی
۲۱۸	از برچسب ها بیشتر بیاموزید

۲۲۰		اسباب بازی و نگرانی والدین
۲۲۲		نظارت والدین ضروری است
۲۲۵		نگهداری اسباب بازی
۲۳۱		با هدیه های خوب ساعاتی خوش و لذت بخش برای بازی خلاق کودکان فراهم آورید....
۲۳۱		برای بازی خارج از خانه
۲۳۲		کمک های اولیه و نجات
۲۳۳		وسایل باغبنداری
۲۳۴		آب - حمام
۲۳۴		برای پخت و پز
۲۳۵		برای اکتشاف در طبیعت
۲۳۶		سئوالات فصل
۲۳۷		سل نهم: خطرات اسباب بازی ها
۲۳۹		به خطرات اسباب بازی ها توجه کنید
۲۴۲		بهترین اسباب بازی ها برای کودکان، سالم ترین آنها هستند
۲۴۴		چند خطر اسباب بازی ها
۲۴۵		خطر انسداد مجرای تنفسی و خفه شدن
۲۴۸		خطر مسمومیت

۲۴۹	خطر از دست دادن شنوایی
۲۵۱	خطر اسباب بازی های الکتریکی
۲۵۲	خطر نوک های تیز و لبه های برنده
۲۵۳	خطر خرید اسباب بازی هایی که مناسب سن کودک نیست
۲۵۵	خطر اسباب بازی های پرتاب شونده
۲۵۵	خطر اسباب بازی های سوار شدنی
۲۵۷	راهنمای اسباب بازی های سوار شدنی
۲۶۱	خطر اسباب بازی هایی که با باتری کار می کنند
۲۶۲	هشدار در مورد خرید از طریق اینترنت
۲۶۴	مراقب خطرات پنهان باشید
۲۶۶	کدام اسباب بازی ها بایستی جمع آوری شوند
۲۶۹	سئوالات فصل

۲۷۱	فصل دهم: پیشگیری از آسیب دیدگی بوسیله اسباب بازی ها
۲۷۲	آسیب ها و مرگ های مربوط به اسباب بازی
۲۷۴	چه کسی در خطر است
۲۷۵	هزینه مراقبت بهداشتی
۲۷۵	افراد متفاوت، آسیب های متفاوت

شیرخوران و کودکان خردسال ۲۷۵

کودکان و نوجوانان ۲۷۷

جوانان ۲۷۹

پیشگیری از حوادث و آسیب دیدگی کودکان بوسیله اسباب بازی ها ۲۸۱

مراقبت بسیار برای اسباب بازی های کودکان نوپا ۲۸۳

نکاتی در پیشگیری از حوادث و آسیب دیدگی کودکان بوسیله اسباب بازی ها ۲۸۴

سئوالات فصل ۲۹۴

پوست منابع ۲۹۵

پیشگفتار

چندین سال قبل، بریان سوتون اسمیت، استاد بازنشسته روان‌شناسی در دانشگاه پنسیلوانیا و مسئول مطالعات مربوط به بازی، از تعداد زیادی از دانشمندان علوم مختلف درخواست کرد نظرشان را در مورد تعدادی از موضوعات مربوط به بازی مطرح کنند. شاید جالب‌ترین سوال او این بود که «شما فکر می‌کنید کودکان در سال ۲۰۵۰ بازی خواهند کرد؟» پاسخ این سوال این است که کودکان همیشه کودکان خواهند بود و همیشه راهی برای بازی کردن پیدا خواهند کرد.

برای بیشتر والدین تربیت کودک یکی از فوق‌العاده‌ترین و شگفت‌انگیزترین تجربیات زندگی است و معمولاً مسئولیت وسیعی متوجه خانواده می‌شود. با این حال بزرگسالان واقعاً چقدر درباره‌ی کودک و رشد کودک، و درباره‌ی اهمیت بازی و اسباب‌بازی در رشد کودک اطلاعات دارند؟ آیا تجربیات اولیه‌ی زندگی بر رشد یک کودک تأثیر می‌گذارد؟ پذیرفتن اینکه کودکان شرکت‌کنندگان فعالی در جهان‌شان هستند، نقش بسیار مهمی در رشد یک کودک دارد. در حالیکه بیشتر والدین کودکان خردسال نمی‌دانند از چه زمانی کودکان قدرت «درک» پیدا

می‌کنند و به جهان‌شان «عکس‌العمل» نشان می‌دهند، تحقیقات مربوط به رشد کودک نشان داده است که این رویداد در روزهای اولیه زندگی رخ می‌دهد.

پرداختن به بازی‌ها و میل به داشتن اسباب‌بازی‌ها و بازی با آنها برای کودکان لذت‌بخش، خوشایند و شادکننده هستند. بازی برای کودکان به مانند کار و حرفه برای بزرگسالان است. در حقیقت تمام زندگی یک کودک بازی کردن است و همه کودکان به داشتن انواع اسباب‌بازی‌ها فکر می‌کنند. در حالیکه برخی بازی کردن را وقت تلف کردن می‌دانند، والدین می‌توانند مشاهده کنند که بازی کردن کودکان فواید روانشناختی و جسمانی بسیاری دارد. کودکانی که بازی می‌کنند سالم‌تر، شاداب‌تر و خوش‌حال‌تر هستند. حافظه‌شان قوی‌تر می‌شود، توانایی شناختی‌شان بیشتر می‌شود، برای ورود به مدرسه اشتیاق بیشتری دارند، اعتماد به نفس بالایی دارند، محبوب والدین، سایر کودکان و معلم‌ها هستند. بازی کردن استرس کودکان را از بین می‌برد، کودکان را شاداب کرده و طراوت می‌بخشد، آنها را دوباره پر انرژی می‌سازد، خوش‌بینی و اعتماد را برای کودکان به ارمغان می‌آورد. دیدگاه و چشم‌انداز آنها را تغییر می‌دهد، خلاقیت آنان را تحریک می‌کند و توانایی کودکان را برای انجام دادن کارهای زندگی احیاء می‌کند. قدرت و توان و قابلیت اجتماعی آنها را افزایش می‌دهد، استقلال و خودباوری را در آنها رشد می‌دهد. باعث پیشرفت تکلم و قواعد زبانی در آنها می‌شود و مهم‌تر از همه، رفتارهای اجتماعی، پیروی از قوانین و مقررات و اصول جوانمردی و عدالت و انصاف، و رفتار نیک و اخلاقی را در آنها تقویت می‌کند.

اکثر والدین اهمیت بازی را در رشد کودک بدیهی می‌دانند. آنها معمولاً می‌دانند که بازی و اسباب‌بازی‌ها در انواع مختلف فواید بسیاری دارند، با این وجود بیشتر والدین فکر می‌کنند که بازی برای کودکان بزرگتر مهم‌تر است و

نوزادان چند روزه و چند ماهه به بازی نیاز ندارند. در واقع تحقیقات مربوط به رشد کودک نشان داده است که بازی برای کودکان در تمام سنین اهمیت زیاد و حیاتی دارد و نوزادان از همان روزهای اول زندگی نیاز به اسباب بازی دارند. این بدیهی است که برای نوزادان در ماه‌ها و حتی سال‌های اول تولد، بهترین اسباب بازی خود والدین هستند. ما می‌توانیم بدرستی بگوئیم که کودکان ما برای بازی کردن آفریده شده‌اند و شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد کودکان هر چه بیشتر بازی کنند به ویژگی‌های انسانی و مهربانی بیشتر نزدیک می‌شوند، تنها بخاطر اینکه بازی می‌کنند.

در کتابی که شما انتخاب کرده‌اید و در پیش رو دارید، سعی شده است که اهمیت بازی و اسباب بازی‌ها برای والدین امروز و والدین آینده روشن شود. اسباب بازی‌های روزهای اول زندگی معرفی شده است و برای تمام سنین، اسباب بازی‌های مناسب و همچنین اسباب بازی‌های خطرناک نشان داده شده است. برای خرید اسباب بازی راهنمای کامل فراهم آورده و نکات و ایده‌های مفیدی مطرح شده است. سعی شده است والدین از خطرات اسباب بازی‌ها آگاه شوند و نکاتی در پیشگیری از آسیب بوسیله اسباب بازی‌ها وضیح داده شده است، تنها به این هدف و امید که کودکان را سالم‌تر، شادتر و باهوش‌تر، و والدین را هوشیارتر و خوشحال‌تر ببینیم. با توکل به خدا امیدوارم با آنچه که در این کتاب قصد دارم به شما منتقل کنم، به این خواسته‌ام برسم.

افراد بسیاری هستند که می‌توانند و باید از این اطلاعات استفاده کنند. دانشجویان در رشته‌های مختلف روان‌شناسی، والدین، مشاوران، متخصصین رشد و مددکاران اجتماعی، معلمان و مسئولین مدارس عمومی و خصوصی، مربیان مهدکودک‌ها، مراقبت‌کنندگان و پرستاران کودک و هر کس دیگری که

مسئولیت مراقبت و مواظبت از کودکان را به عهده دارد و برای سلامتی کودکان دل می‌سوزاند.

قاسم عسکری زاده

۱۳۸۵